

Percepcija arhitekata i arhitekture

Pripremljeno za: Hrvatska komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu, Razred arhitekata
Pripremio: Puls d.o.o.
Datum: 16.09.2004.

puls|||||

Metodologija

- **Metoda istraživanja**

- CATI istraživanje provedeno između 10. i 11. rujna 2004.

- **Uzorak**

- Uzorak od 600 ispitanika starijih od 18 godina na području RH

- Nacionalno reprezentativan

- Dvo-etapno stratificiran

- **Upitnik**

- Percepcija arhitekata i arhitekture

Metodologija – demografske karakteristike uzorka

	Demografske karakteristike ispitanika (N=600)	%
Dob	Do 29 godina	17%
	Od 30 do 44 godina	25%
	Od 45 do 60 godina	28%
	60 i više	29%
Spol	Muški	47%
	Ženski	53%
Obrazovanje	Osnovna škola	38%
	Srednja škola	50%
	Fakultet	13%
Zanimanje	Stručnjaci/Menadžment	11%
	Radnici/ Službenici	24%
	Umirovljenici	31%
	Domaćica	10%
	Studenti	5%
	Nezaposleni	13%
	Ostalo	6%

Metodologija – demografske karakteristike uzorka

	Demografske karakteristike ispitanika (N=600)	%
Prihodi kućanstva	Do 2500 kuna	30%
	Od 2500 do 4000 kuna	21%
	Od 4001 do 7000 kuna	26%
	Više od 7001 kuna	17%
	Ne znam/ Ne želi dati odgovor	6%
Tip naselja	Grad	57%
	Selo	43%
Regija	Zagreb i okolica	25%
	Sjeverna Hrvatska	18%
	Slavonija	18%
	Lika i Banovina	9%
	Hrvatsko Primorje, Istra i Gorski Kotor	12%
	Dalmacija	19%

Sažetak

- ✓ Među mjerenim zanimanjima, zanimanje liječnika je najuglednije. Više od 55% ispitanika smatra da je to jedno od najuglednijih zanimanja. Slijedi ga pilot civilnog zrakoplovstva te učitelj. Zanimanje arhitekta je “u sredini”. Građani ga smatraju uglednim, iako nešto manje od zanimanja liječnika ili pilota. Ugled zanimanja bankara i generala među mjernim zanimanjima je najniži; udio ispitanika koji ta zanimanja smatraju jednima od najuglednijih ili uglednih je najniži.
- ✓ 33% građana zanimanje arhitekta smatra jednim od najuglednijih, a njih 67% smatra da je zanimanje arhitekta ugledno. Svega 10% ispitanika zanimanje arhitekta izdvaja kao zanimanje koje nije ugledno.
- ✓ Arhitektu kao najprimjerenije zanimanje za Predsjednika Republike izdvojilo je 6% ispitanika, a njih 4% smatra da je to najmanje primjereno zanimanje za Predsjednika. Možemo zaključiti da se arhitekti ne vežu uz javne političke osobe, kao ni u pozitivnom, tako ni u negativnom kontekstu.
- ✓ Prvenstveno se uz arhitekta veže asocijacija da je to kreativan i raznolik posao, odnosno da je za njega potrebno visoko obrazovanje. Visoka zarada, teškoće prilikom pronalaska posla i težak posao su primarne asocijacije za oko 20% ispitanika. Za svega 12% visoki društveni ugled je ono što prvenstveno vezuju uz zanimanje arhitekta.

Sažetak

- ✓ Za većinu ispitanika osobu arhitekta najbolje opisuju sljedeći pridjevi: maštovita, promišljena, zanimljiva i simpatična osoba. Polovina ispitanika osobu arhitekta doživljava kao škrtu, a njih 41% kao umišljenu. Također je osoba arhitekta “daleka” za 38% ispitanika.
- ✓ Ako bi se našlo u situaciji da trebaju graditi kuću, 52% ispitanika prvo bi kontaktiralo arhitekta, a njih 28% bi kontaktiralo građevinare. Da trebaju graditi kuću, arhitekta bi nešto češće kontaktirale osobe između 30 i 60 godina te osobe koje su po struci stručnjaci/menadžeri te radnici. Osobe s nižim prihodima u kućanstvu su manje sklone, u slučaju gradnje zvati arhitekta od osoba čiji su ukupni prihodi viši od 2500 kuna.
- ✓ Usluge arhitekta bi sigurno tražilo 39% ispitanika prilikom gradnje kuće, te njih 27% kad bi općenito nešto gradili. Usluge arhitekta bi se također tražile prilikom renoviranja i uređenja interijera. Što su ispitanici mlađi to su više skloniji odabiru arhitekta prilikom izgradnje kuće. Ispitanici sa srednjim i višim obrazovanjem češće navode kako bi arhitekta sigurno kontaktirali prilikom gradnje kuće nego ispitanici sa završenom osnovnom školom. Žene su sklonije kontaktiranju arhitekta za renoviranje stana te uređenje interijera nego muškarci.

Sažetak

- ✓ 51% ispitanika arhitekturu doživljava više kao konkretnu praktičnu djelatnost, a njih 38% ju više doživljava kao granu umjetnosti. Za 8% ispitanika je omjer praktičnog i umjetničkog podjednak. Shvaćanju arhitekture kao konkretne znanosti su skloniji muškarci nego žene. Također su tome skloniji ispitanici mlađi od 60 godina te ispitanici sa srednjim i visokim obrazovanjem. Ispitanici sa osnovnim obrazovanjem te umirovljenici i domaćice skloniji su mišljenju da je arhitekta grana umjetnosti.
- ✓ Ova prethodna tri pitanja poslužila su nam da dobijemo bolji uvid u percepciju arhitekata i arhitekture od strane građana, tj. na koji način građani vide samu arhitekturu i u kojim situacijama i zašto bi tražili usluge arhitekta.
- ✓ Nakon percepcije arhitekata i arhitekture na općem nivou, zanimalo nas je na koji način ispitanici doživljavaju utjecaj arhitekata na pojedine segmente društva i koliki bi trebao biti utjecaj arhitekata na te iste segmente. Velika većina ispitanika, oko $\frac{3}{4}$ njih smatra da bi utjecaj arhitekata u tim segmentima trebao biti veći nego do sada. Sadašnji utjecaj u pojedinim segmentima ocijenjen je prosječno, odnosno osrednji. Prema mišljenju ispitanika arhitekti imaju najmanji utjecaj prilikom prostornog planiranja i to je ujedno segment na kojem najviše ispitanika smatra da bi taj utjecaj trebao biti veći nego što je do sada. Najveći utjecaj arhitekti imaju prilikom izgradnje sportskih objekata i poslovnih prostora, iako i taj utjecaj nije prevelik te bi također, prema velikoj većini ispitanika, trebao biti veći.

Sažetak

- ✓ Najveću odgovornost za bespravnu gradnju prema mišljenju ispitanika snose investitori radova te politika i političari. Udio ispitanika koji smatraju da su arhitekti u potpunosti odgovorni za bespravnu gradnju je 28%, a s druge strane njih 18% smatra da su oni u potpunosti odgovorni. Prosječna ocjena odgovornosti arhitekta je 3,24 što znači da u prosjeku građani odgovornost arhitekta smatraju osrednjom. Osobe iznad 60 godina smatraju arhitekta odgovornijima za bespravnu gradnju od ispitanika do 45 godina starosti. Također, su za ispitanike sa završenom osnovnom školom arhitekti odgovorniji za bespravnu gradnju nego ispitanicima sa srednjim i visokim obrazovanjem. I ispitanici sa nižim prihodima kućanstva (do 2500 kuna) smatraju arhitekta više odgovornima za bespravnu gradnju nego ispitanici s prihodima kućanstva iznad 7500 kuna.
- ✓ Odgovornost arhitekata za izgled gradova i općina prema mišljenju ispitanika je nešto viša nego odgovornost prilikom bespravne gradnje. 34% ispitanika smatra da su arhitekti u potpunosti odgovorni za izgled gradova, a njih 10% smatra da oni to uopće nisu. Za ispitanike iznad 60 godina arhitekti su odgovorniji za izgled gradova nego za ispitanike između 40 i 45 godina. Također, ispitanici s niskim prihodima kućanstva arhitekta smatraju odgovornijima za uređenost i izgled gradova od ispitanika s visokim prihodima kućanstva.

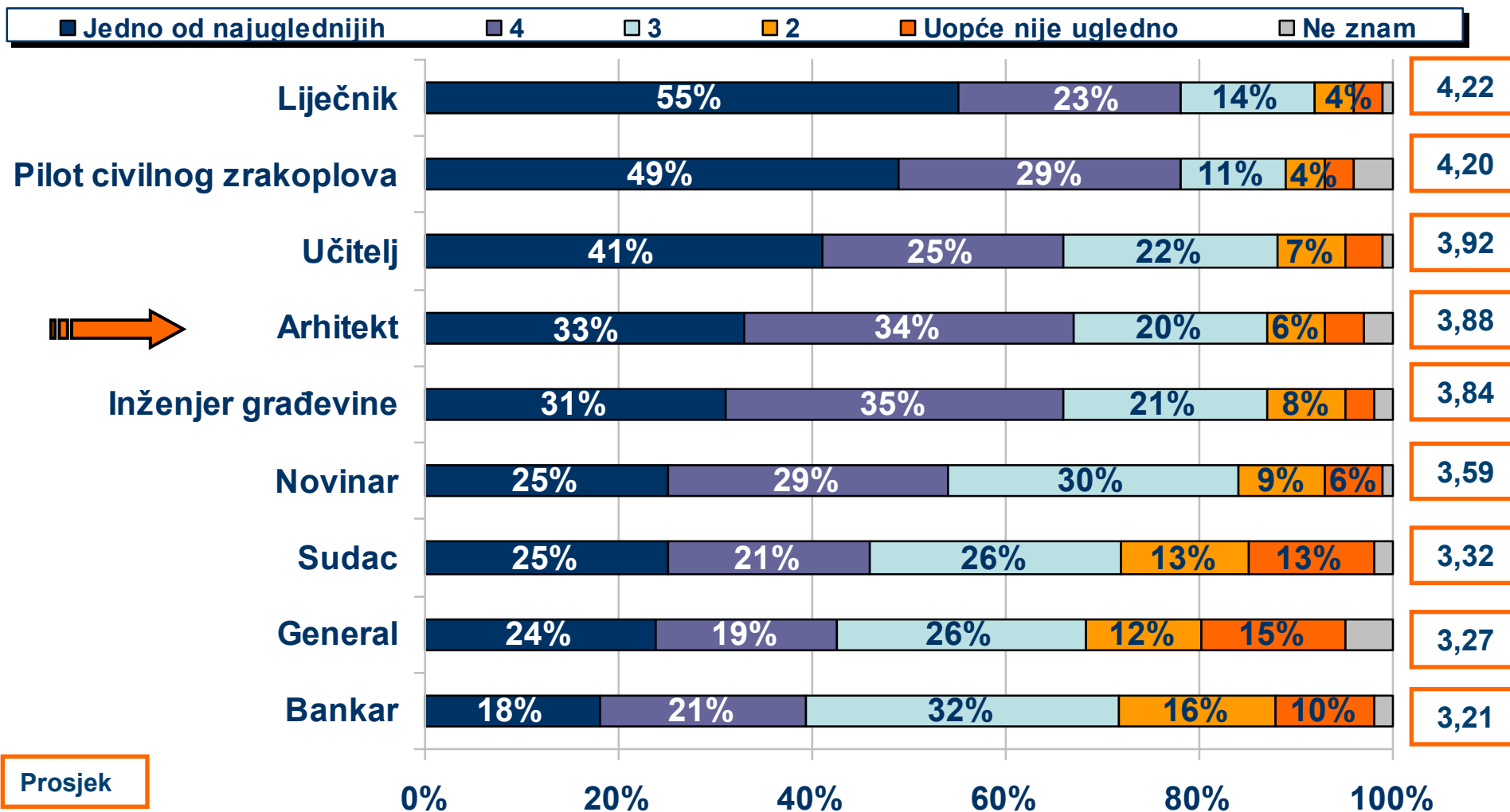

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Ugled pojedinih zanimanja

Koliki ugled za Vas osobno imaju sljedeća zanimanja?

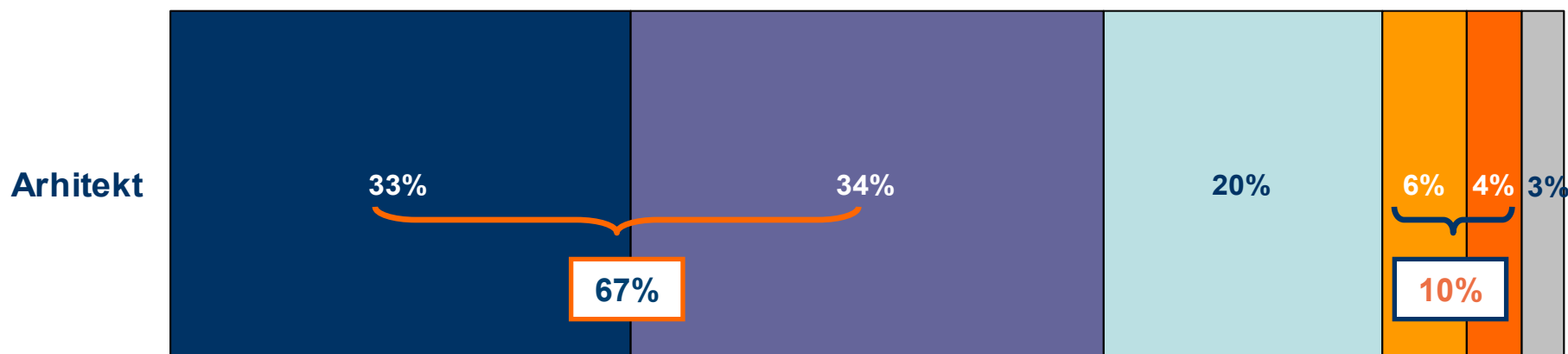

Ugled arhitekta

Koliki ugled za Vas osobno imaju sljedeća zanimanja?

■ Jedno od najuglednijih ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ Uopće nije ugledno ■ Ne znam

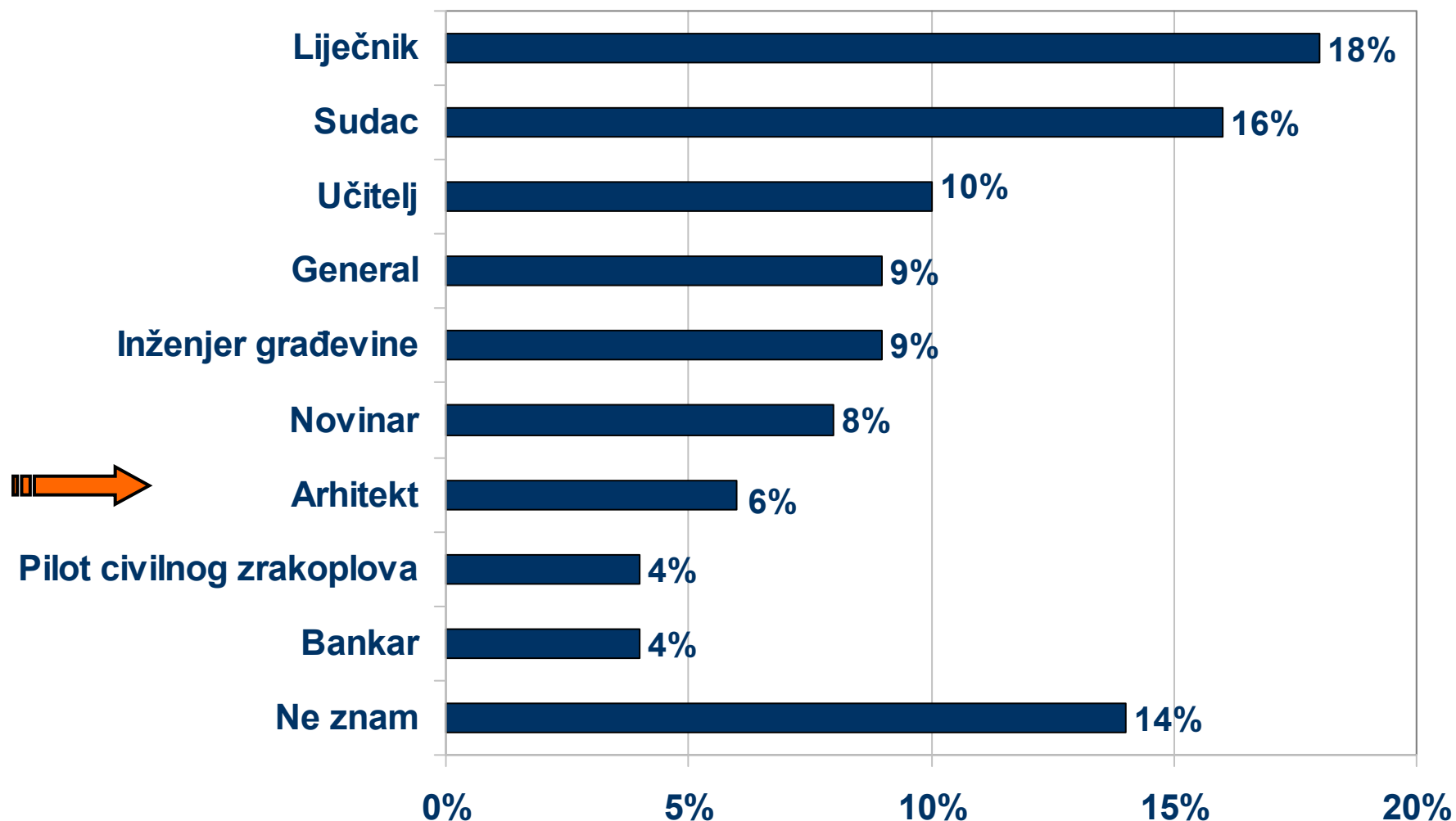
Prosječna ocjena 3,88

33% građana zanimanje arhitekta smatra jednim od najuglednijih, a njih 67% smatra da je zanimanje arhitekta ugledno. Svega 10% ispitanika zanimanje arhitekta izdvaja kao zanimanje koje nije ugledno.

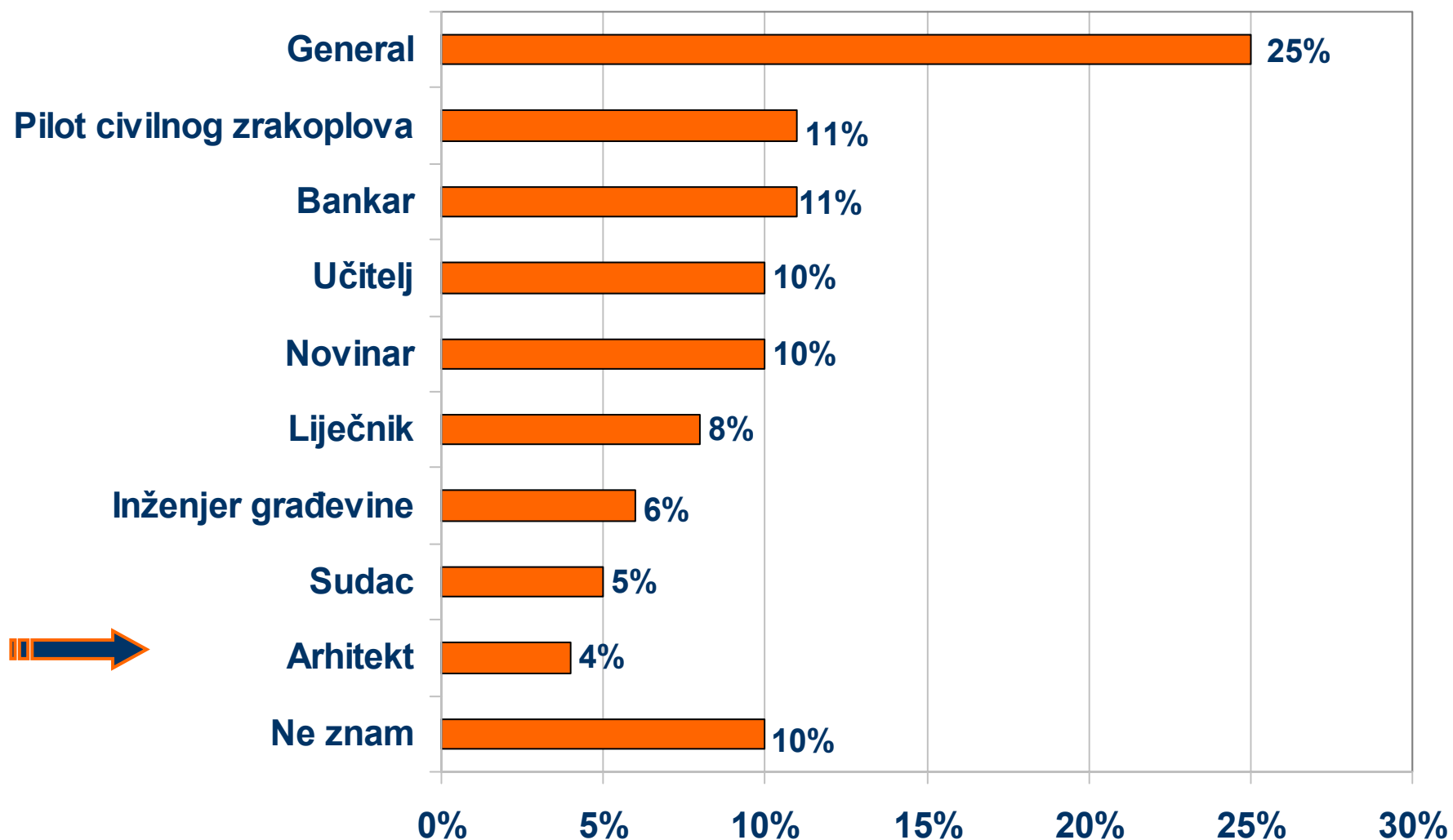
Ugled zanimanja – najprimjerenije zanimanje za Predsjednika

Kada bi na idućim izborima za Predsjednika morali birati kandidate isključivo na temelju njihovih zanimanja, koga biste najradije izabrali?

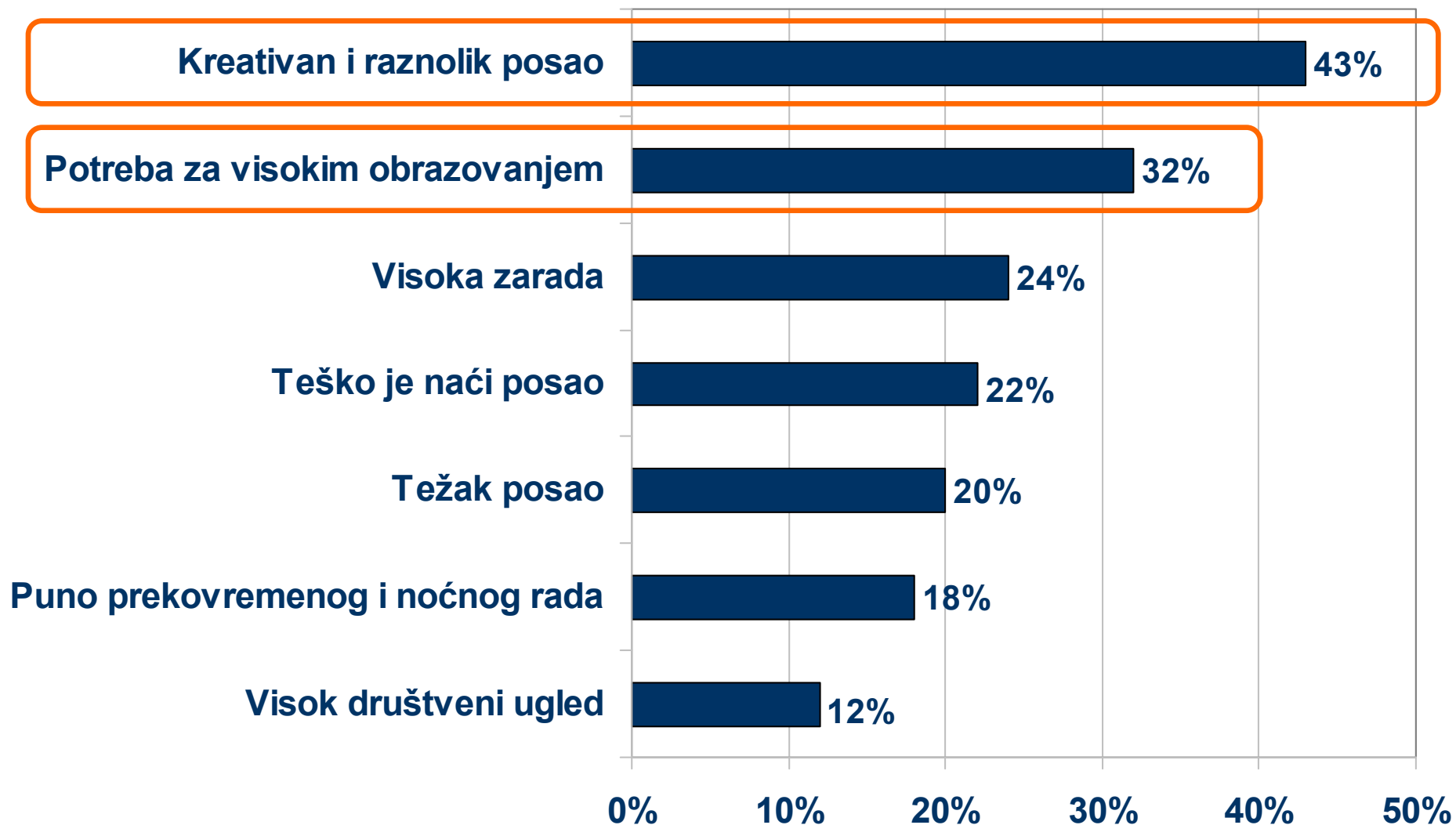
Ugled zanimanja – najmanje primjerno zanimanje za Predsjednika

A koje bi zanimanje bilo najmanje primjereno?

Asocijacije vezane uz zanimanje arhitekt

Koje dvije, od sljedećih stvari, najviše povezuje sa zanimanjem arhitekta?

Stavovi o “arhitektu” kao osobi

Što mislite kako bi na temelju sljedećih karakteristika većina ljudi opisala osobu arhitekta. Je li ta osoba...?

Pridjev koji opisuje osobu “Arhitekta”		Ne može se odlučiti	Pridjev koji opisuje osobu “Arhitekta”	
90%	Maštovita	4%	Nemaštovita	6%
87%	Promišljena	6%	Nepromišljena	7%
80%	Zanimljiva	5%	Nezanimljiva	15%
74%	Simpatična	11%	Nesimpatična	15%
69%	Vedra	11%	Mrka	21%
63%	Spontana	10%	Ukočena	27%
62%	Duhovita	11%	Neduhovita	27%
53%	Bliska	9%	Daleka	38%
50%	Škrta	17%	Rasipna	33%
49%	Skromna	10%	Umišljena	41%

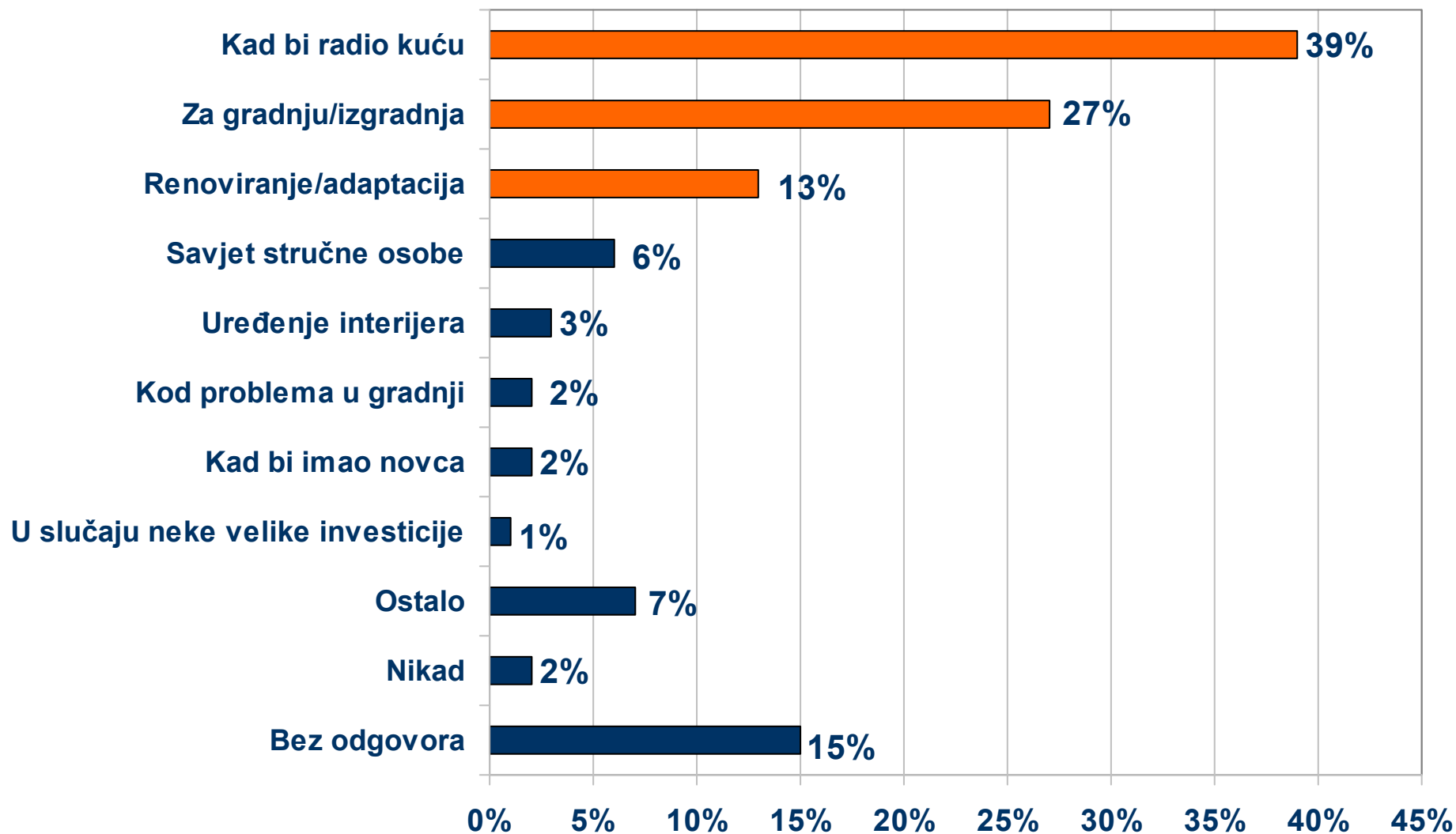
Prvi kontakt prilikom gradnje kuće

Zamislite na trenutak da planirate graditi kuću. Koga biste prvo kontaktirali za stručnu pomoć u toj situaciji?

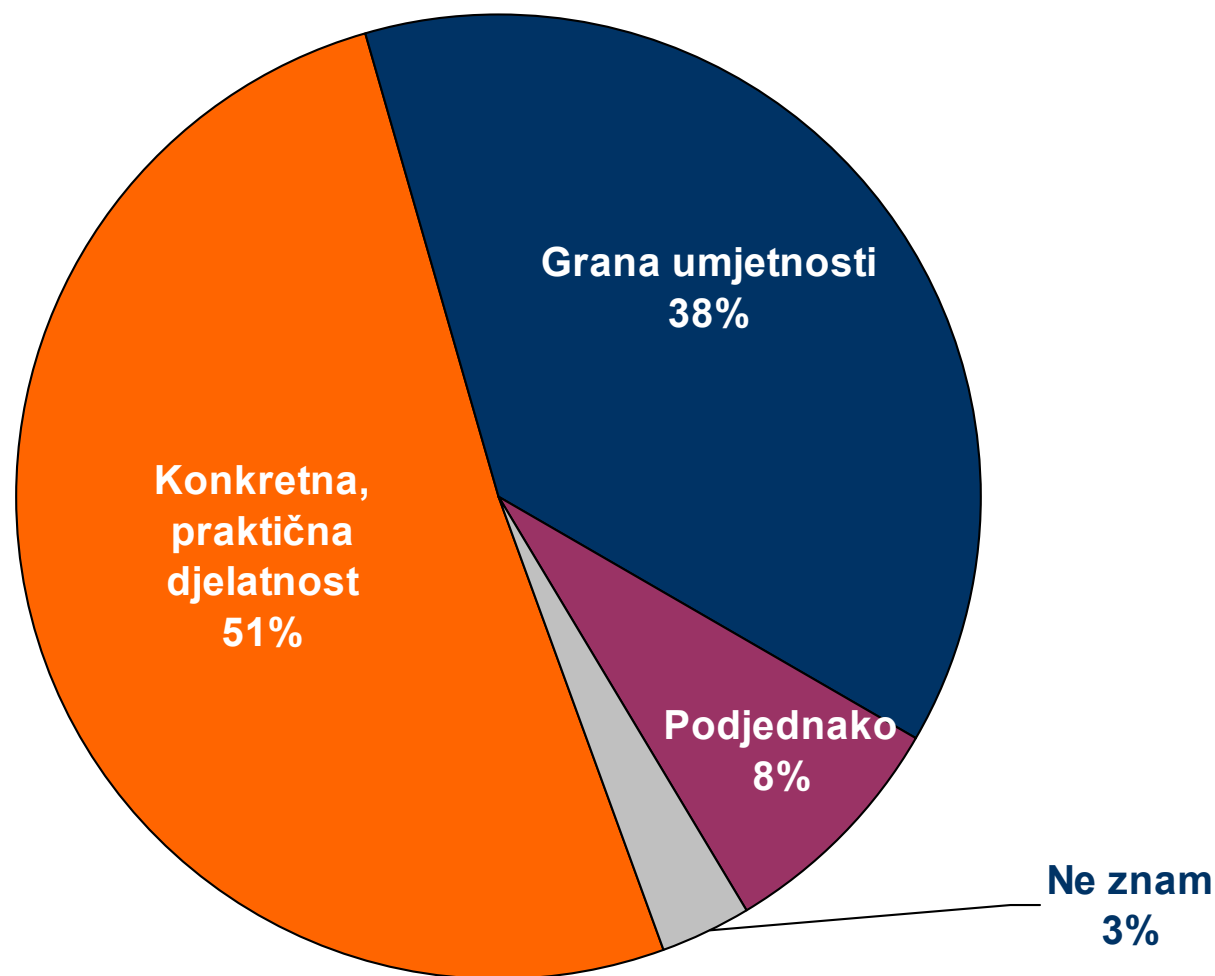
Situacije u kojima bi se sigurno tražile usluge arhitekta

U kojoj situaciji biste Vi osobno sigurno zatražili usluge arhitekta?

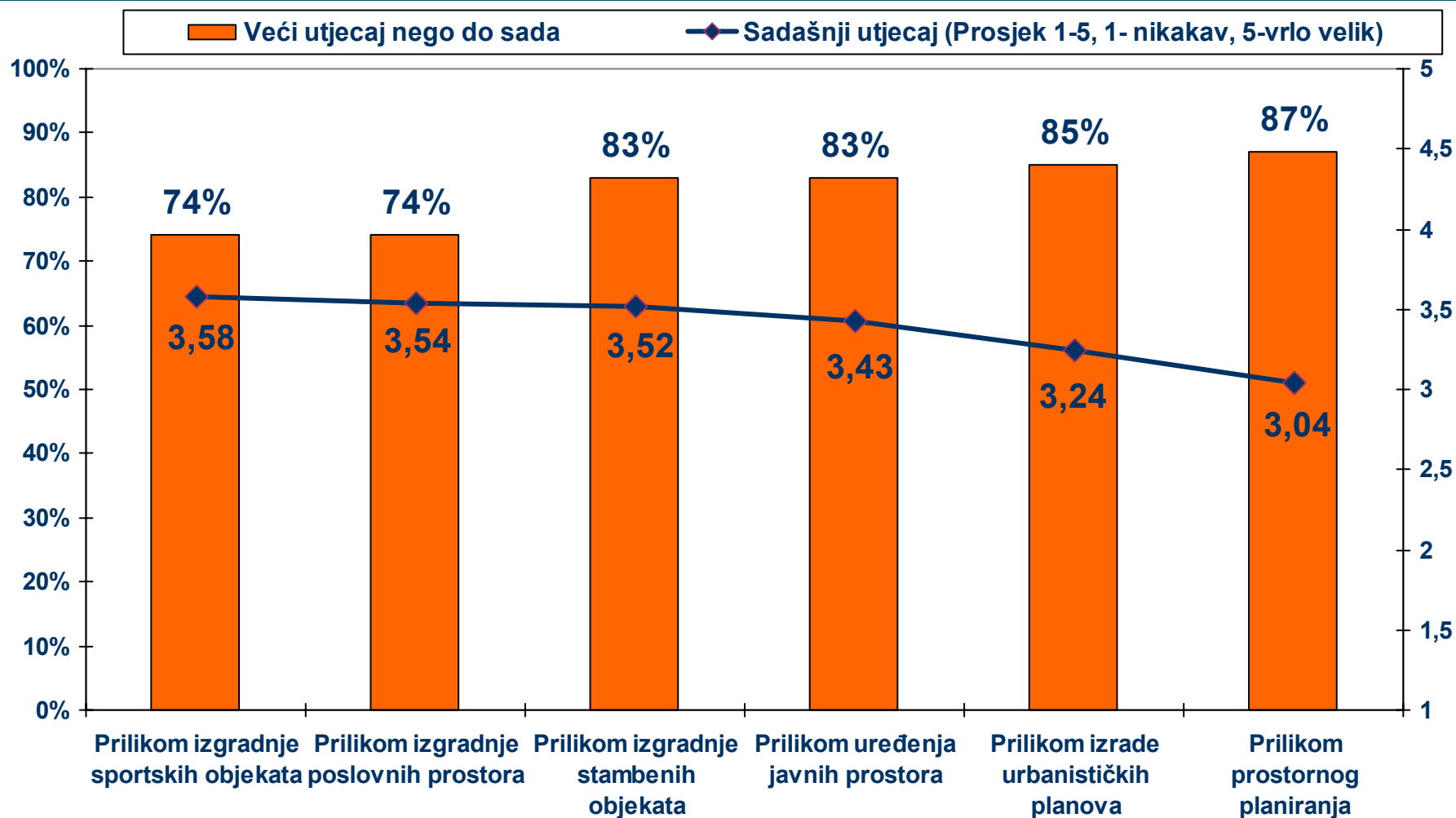
Percepcija arhitekture – praktična djelatnost ili grana umjetnosti

Je li za Vas osobno arhitektura više konkretna praktična djelatnost ili ju doživljavate kao granu umjetnosti?

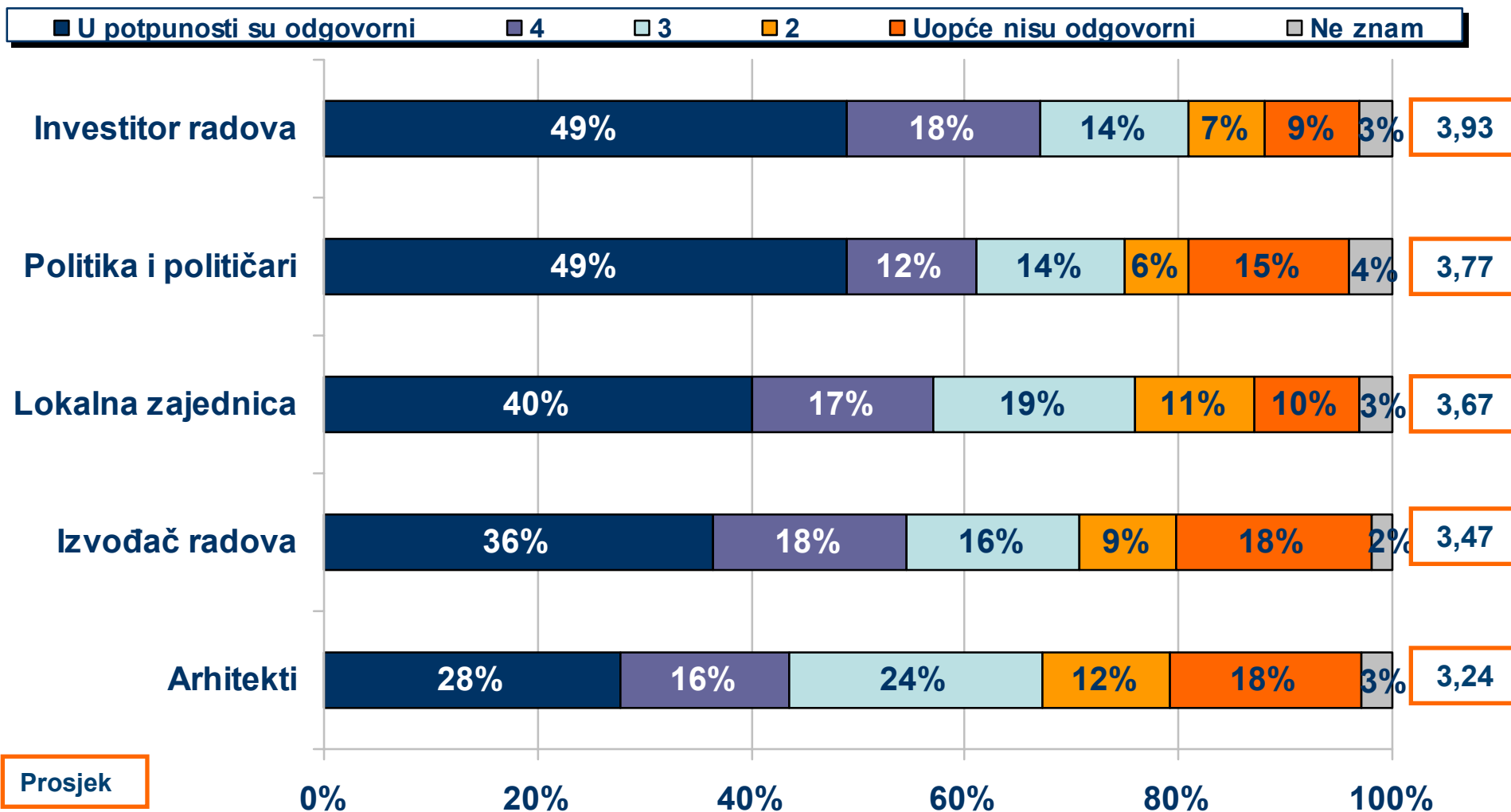
Prosječne ocjene utjecaja arhitekata na pojedine segmente društva

Po Vašem mišljenju koliki je utjecaj arhitekata i arhitekture u sljedećim segmentima u hrvatskom društvu? A koliki bi trebao biti?

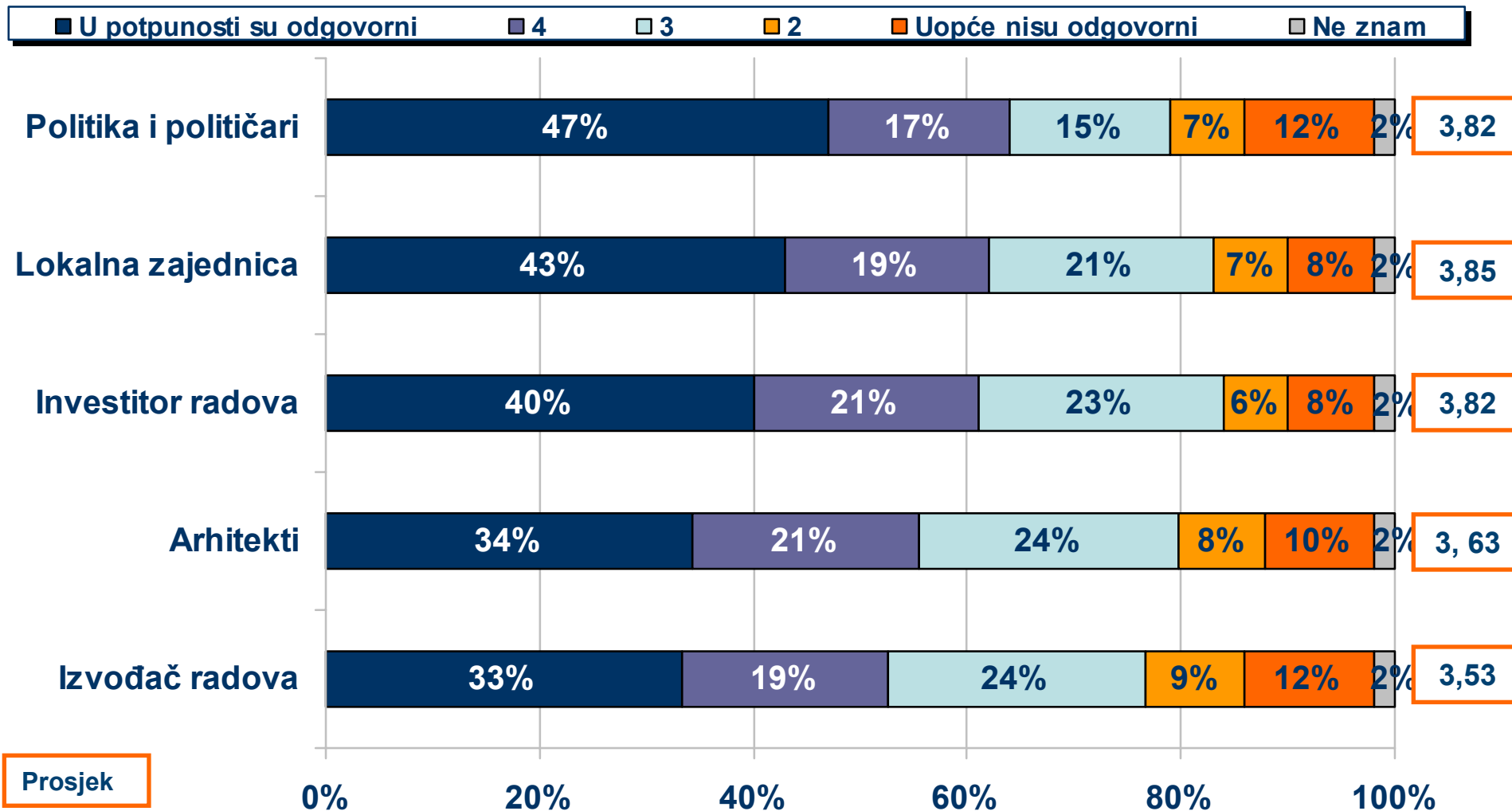
Percepcija odgovornosti pojedinih aktera za bespravnu gradnju

Prema Vaše mišljenju koliko su odgovorni ... za nelegalnu izgradnju objekata?

Percepcija odgovornosti pojedinih aktera za izgled gradova

A koliko su odgovorni ... za izgled gradova i općenito prostornu uređenost gradova?

Ideae Via Facti
marketing & public opinion research